

2024/1447

24.5.2024

NEUVOSTON TÄYTÄNTÖÖNPANOPÄÄTÖS (EU) 2024/1447,

annettu 14 päivänä toukokuuta 2024,

Ukraina-suunnitelman arvioinnin hyväksymisestä

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon Ukrainan tukivälineen perustamisesta 29 päivänä helmikuuta 2024 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2024/792 ⁽¹⁾ ja erityisesti sen 19 artiklan,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Eurooppa-neuvosto myönsi Ukrainalle ehdokasmaan aseman 23 päivänä kesäkuuta 2022. Eurooppa-neuvosto päätti 14 päivänä joulukuuta 2023 aloittaa liittymisneuvottelut Ukrainan kanssa Euroopan komission antaman suosituksen johdosta.
- (2) Venäjän hyökkäyssota Ukrainaa vastaan on vaurioittanut Ukrainan taloutta, joka supistui 29,1 prosenttia vuonna 2022 ja elpyi vain vähän vuonna 2023. Tämä supistuminen johtui tuotantoresurssien toimintakyvyttömyydestä joko Venäjän miehittämällä tai rintamalinjan välittömässä läheisyydessä olevilla alueilla, ihmisten laajamittaisesta pakkomuutosta sekä teollisuuden, maatalouden ja kaupan alan häiriöistä. Venäjän hyökkäyksen jälkeen sekä inflaatio että työttömyys ovat lisääntyneet huomattavasti. Suurten puolustusmenojen vuoksi julkisen talouden alijäämä oli 16 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2022 ja 27 prosenttia vuonna 2023. Koska Ukrainalla ei ole enää pääsyä kansainvälisille rahoitusmarkkinoille, se on edelleen riippuvainen ulkomaisesta avusta. Vuonna 2023 talousarvion nettorahoituksesta 17,5 prosenttia oli ulkoista tukea.
- (3) Tässä tilanteessa unioni on perustanut poikkeuksellisen keskipitkän aikavälin välineen, jolla kootaan yhteen unionin Ukrainalle antama kahdenvälinen tuki. Ukrainan tukiväline, jäljempänä "tukiväline", on perustettu asetuksen (EU) 2024/792 mukaisesti erityisvälineeksi, josta myönnettävän unionin tuen enimmäismäärä on 50 000 000 000 euroa käypinä hintoina. Tukivälineellä pyritään osaltaan korjaamaan Ukrainan rahoitusvajetta ja säilyttämään makrotaloudellinen vakaus vuoteen 2027 saakka, tavoitteena tukea Ukrainan elpymis-, jälleenrakennus- ja nykyaikaistamistarpeita sekä uudistuksia, joita maa toteuttaa osana unionin jäsenyyden valmisteluja.
- (4) Tukivälineen I pilarista myönnettävä rahoitus on enintään 38 270 000 000 euroa. Määrästä 5 270 000 000 euroa myönnetään tukena, jota ei makseta takaisin, ja enintään 33 000 000 000 euroa lainoina, mukaan lukien rahoitus, jota voidaan myöntää asetuksen (EU) 2024/792 25 artiklan mukaisesti poikkeuksellisen väliaikaisrahoituksena. Koska myönnetty poikkeuksellisen väliaikaisrahoituksen määrä on enintään 6 000 000 000 euroa, Ukraina-suunnitelman täytäntöönpanoon saatavilla olevien rahoitusvarojen kokonaismäärä on enintään 32 270 000 000 euroa, josta enintään 5 270 000 000 euroa on ei-takaisinmaksettavaa rahoitustukea ja enintään 27 000 000 000 euroa on lainoja.
- (5) Asetuksen (EU) 2024/792 25 artiklan mukaisesti komissio voi myöntää rajoitettua poikkeuksellista tukea väliaikaisrahoituksena lainojen muodossa enintään kuuden kuukauden ajan 1 päivästä tammikuuta 2024 alkaen, jos Ukraina-suunnitelmaa ei ole hyväksytty 2 päivään maaliskuuta 2024 mennessä tai kyseisen asetuksen 9 artiklassa säädettyä puitesopimusta ei allekirjoiteta. Komissio ja Ukraina allekirjoittivat 13 päivänä maaliskuuta 2024 yhteisymmärryspöytäkirjan, jonka mukaan Ukrainalle myönnetään enintään 6 000 000 000 euroa poikkeuksellista väliaikaisrahoitusta lainoina edellyttäen, että Ukraina täyttää unionin tuen ennakkoodellytyksen, viisi toimintapoliittista ehtoa ja tietyt raportointivaatimukset. Jotta uudistusohjelman täytäntöönpanon jatkuminen Ukrainassa voidaan varmistaa, nämä viisi toimintapoliittista ehtoa on otettu huomioon myös Ukraina-suunnitelmassa.

⁽¹⁾ EUVL L, 2024/792, 29.2.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/792/oj>.

- (6) Ukraina toimitti Ukraina-suunnitelman virallisesti komissiolle 20 päivänä maaliskuuta 2024 asetuksen (EU) 2024/792 14, 16 ja 17 artiklan mukaisesti. Ukraina-suunnitelma sisältää 15 alakohtaista lukua ja kolme horisontaalista lukua, jotka koskevat jälleenrakennus- ja nykyaikaistamisprosesseja kaikilla hallinnon tasoilla, mekanismeja ja järjestelyjä unionin taloudellisten etujen suojaamiseksi sekä sidosryhmien kuulemista Ukraina-suunnitelman valmisteluvaiheessa. Tukivälineen I pilarin mukaiseen rahoitukseen liittyy yhteensä 151 mitattavissa olevaa laadullista ja määrällistä tavoitetta, joista viisi koskee poikkeuksellista väliaikaisrahoitusta ja 146 tämän päätöksen mukaista rahoitusta. Euroopan komissio ja Ukrainan hallitus ovat määrittäneet kyseiset tavoitteet Ukrainan tarpeiden, painopisteiden ja valmiuksien perusteella. Tukivälineen kattamien toimenpiteiden lisäksi Ukraina-suunnitelmassa ehdotetaan laajempaa uudistus- ja investointiohjelmaa. Tältä osin se toimii Ukrainan hallituksen kokonaisvaltaisena suunnitelmana, jossa esitetään uudistus- ja investointiprioriteetit kaikkien niiden avunantajien osalta, jotka myöntävät lyhyen ja keskipitkän aikavälin tukea Ukrainan välittömiin rahoitustarpeisiin ja sen tulevaan talouden elvyttämiseen ja jälleenrakentamiseen. Lisäksi olisi toteutettava tarvittavia toimenpiteitä tiiviin koordinoinnin ja täydentävyyden varmistamiseksi avunantajien kesken, myös säännöllisten kuulemisten ja strategisen yhteystoiminnan avulla.
- (7) Komissio on arvioinut asetuksen (EU) 2024/792 18 artiklan mukaisesti Ukraina-suunnitelman aiheellisuutta, kattavuutta ja asianmukaisuutta. Tätä arviointia laatiessaan komissio toimi mahdollisimman paljon yhteistyössä Ukrainan kanssa ja kuuli muita kansainvälisiä kumppaneita. Komissio arvioi erityisesti, onko Ukraina-suunnitelma tarveperusteinen, johdonmukainen, kattava ja riittävän tasapainoinen vastataksaan tukivälineen tavoitteita, edistääkö Ukraina-suunnitelma Ukrainan unioniin liittymisprosessin yhteydessä määriteltyjen asiaankuuluvien ongelmakohdienten ratkaisemista ja onko se niiden suhteen johdonmukainen, ovatko Ukraina-suunnitelman toimenpiteet asetuksen (EU) 2024/792 4 artiklassa tarkoitettujen tukivälineen yleisten periaatteiden mukaisia ja vastaako Ukraina-suunnitelma Ukrainan elpymis-, jälleenrakennus- ja nykyaikaistamistarpeita. Komissio arvioi myös, onko odotettavissa, että Ukrainan ehdottamien järjestelyjen avulla voidaan varmistaa Ukraina-suunnitelman tuloksellinen täytäntöönpano, seuranta ja siitä raportointi, ja onko odotettavissa, että niillä voidaan tehokkaasti varmistaa unionin taloudellisten etujen riittävä suojaaminen. Lisäksi komissio arvioi, onko Ukrainan parlamenttia (Verhovna Rada) kuultu asianmukaisesti maan kansallisen oikeuskehyksen mukaisesti, otetaanko Ukraina-suunnitelmassa tarvittaessa huomioon sidosryhmiltä saatu palaute ja varmistetaanko sillä, että muut avunantajat pystyvät tukemaan Ukraina-suunnitelman tavoitteita.
- (8) Ukraina-suunnitelmassa ehdotetaan 69:ää uudistusta ja 10:tä investointia tukivälineen yleisten ja erityisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Ukraina-suunnitelma kattaa keskeiset alat, kuten julkishallinnon, julkisen varainhoidon, oikeuslaitoksen, korruption ja rahanpesun torjunnan, rahoitusmarkkinat, julkisen omaisuuden hallinnoinnin, inhimillisen pääoman, liiketoimintaympäristön, hallinnon hajauttamisen ja aluepolitiikan, energian, liikenteen ja logistiikan, maatalouselintarvikkeet, kriittisten raaka-aineiden hallinnan, digitalisaation, vihreän siirtymän ja ympäristönsuojelun. Investointeja sisältyy kuuteen alakohtaiseen lukuun, joita ovat inhimillinen pääoma, liiketoimintaympäristö, energia, liikenne ja logistiikka, maatalouselintarvikkeet sekä hallinnon hajauttaminen ja aluepolitiikka.
- (9) Euroopan komissio ja Ukrainan hallitus ovat määritelleet tukivälineestä myönnettävän rahoituksen saamisen ehdoksi asetetut 146 mitattavissa olevaa laadullista ja määrällistä tavoitetta, jotka tulee saavuttaa vuosien 2024–2027 aikana. Maksuprofiili määräytyy näiden tavoitteiden perusteella ja vastaa Ukrainan rahoitus- ja makrotaloudellisia tarpeita. Ukrainan makrotaloudellinen tilanne ja velkakestävyys huomioon ottaen rahoitus painottuu ensimmäiseen ja toiseen täytäntöönpanovuoteen. Tämä etupainotteisuus näkyy myös saavutettavien tavoitteiden määrässä. Julkista varainhoitoa koskevan luvun tavoitteisiin sisältyy ehtoja, jotka liittyvät keskeisiin vaatimuksiin, kuten taloudellisen vakauden ja rahoitusvakauden ylläpitämiseen, talousarvion valvontaan ja julkiseen varainhoitoon.
- (10) Ukraina-suunnitelman mukaisiin uudistuksiin ja investointeihin liittyvät laadulliset ja määrälliset tavoitteet vastaavat riittävällä tavalla asetuksen (EU) 2024/792 3 artiklassa vahvistettuja tukivälineen yleisiä ja erityisiä tavoitteita. Ukraina-suunnitelman kukin luku edistää merkittävästi tai osittain vähintään yhtä tukivälineen yleistavoitteista ja yhtä sen erityistavoitteista, ja niissä keskitytään uudistuksiin ja toimenpiteisiin, joilla edistetään lähentymistä unioniin ja vahvistetaan oikeusvaltioperiaatetta, demokratiaa sekä ihmisoikeuksien ja perusvapauksien kunnioittamista. Komissio seuraa Ukraina-suunnitelman täytäntöönpanon edistymistä ja sitä, miten Ukraina-suunnitelma edistää tukivälineen yleisten ja erityisten tavoitteiden saavuttamista muun muassa asetuksen (EU) 2024/792 21 artiklan mukaisesti laadittavan Ukraina-suunnitelman tulostaulun avulla.
- (11) Ukraina-suunnitelmassa ehdotettujen laadullisten ja määrällisten tavoitteiden odotetaan edistävän ilmastomuutoksen hillitsemistä ja siihen sopeutumista, ympäristönsuojelua, mukaan lukien luonnon monimuotoisuuden säilyttäminen, sekä kestävää ja oikeudenmukaista vihreää siirtymää. Kyseiset tavoitteet on asetettu unionin ilmasto- ja ympäristönormien mukaisesti niin hyvin kuin sodan runtelemassa maassa on mahdollista, ja niitä ohjaa ”ketään ei jätetä” -periaate asetuksen (EU) 2024/792 4 artiklan mukaisesti. Kyseiset tavoitteet ovat kytköksissä ympäristö- ja

ilmastopolitiikkaan sekä tiettyihin määrättyjen alojen toimintapolitiittisiin uudistuksiin, joilla kestävät käytännöt pyritään valtavirtaistamaan kaikilla keskeisillä aloilla. Niillä tuetaan mahdollisuuksien mukaan sekä Ukrainan mukautumista "ei merkittävää haittaa" -periaatteen edistymistä Yhdistyneiden kansakuntien kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamisessa ja sille monenvälisistä ympäristösopimuksista johtuvien velvoitteiden täyttämistä. Vähintään 12 prosenttia kaikista tukivälineen I pilarin puitteissa suunnitelluista investoinneista olisi sovitettava ilmasto- ja ympäristötavoitteisiin sodan runteleman maan olosuhteet huomioon ottaen; kaikkien liikenneinfrastruktuuri-investointien tapauksessa vaatimuksena on vähintään 80 prosenttia ja kaikkien energiainfrastruktuurin investointien tapauksessa vähintään 60 prosenttia. Ukraina-suunnitelmassa asetetaan etusijalle myös Ukrainan digitalisaatio ja sen kyberturvallisuusvalmiuksien vahvistaminen, mikä helpottaa unionin 5G-kyberturvallisuusvälineistön käyttöönottoa.

- (12) Ukraina-suunnitelmassa todetaan myös, että köyhyyden vähentämiseksi ja talouskasvun lisäämiseksi on äärimmäisen tärkeää panostaa Ukrainan työvoimaan ja inhimilliseen pääomaan. Tältä osin siinä korostetaan terveys- ja koulutuspalvelujen ennallistamista ja parantamista ja ehdotetaan uudistus- ja investointitoimia maan sosiaalialan instituutioiden nykyaikaistamiseksi ja sosiaaliturvan parantamiseksi. Siinä edistetään osallistavaa ja rauhanomaiseen yhteiskuntaan johtavia sosiaalisia tavoitteita, joihin liittyy haavoittuvassa asemassa olevien ryhmien, kuten sotaveteraanien ja maan sisäisten pakolaisten, osallistaminen ja lasten etujen varmistaminen. Ukraina-suunnitelmalla edistetään myös sukupuolten tasa-arvoa sekä naisten ja tyttöjen voimaannuttamista ja heidän oikeuksiaan, muun muassa kannustamalla naisten täysimääräiseen, yhdenvertaiseen ja merkitykselliseen osallistumiseen päätöksentekoprosesseihin sekä ehkäisemällä ja torjumalla naisiin kohdistuvaa väkivaltaa, sukupuoleen perustuvaa väkivaltaa ja perheväkivaltaa.
- (13) Ukraina-suunnitelman odotetaan osaltaan edistävän oikeusvaltioperiaatteen toteutumista. Ehdotetuilla uudistuksilla olisi vahvistettava oikeuslaitoksen riippumattomuutta, vastuuvollisuutta, lahjomattomuutta ja ammattimaisuutta kaikilla tasoilla, tehostettava maksukyvyttömyys- ja täytäntöönpanomenettelyjä, parannettava oikeussuojan saatavuutta ja vahvistettava syyttäjälaitoksen lahjomattomuutta, meritokratiaa ja ammattimaisuutta. Ukraina-suunnitelman tavoitteena on myös parantaa korruption torjunnan institutionaalisia valmiuksia ja oikeudellista kehystä, myös tarvittavilla menettelyillä asiaankuuluviin elimissä olevan nykyisen henkilöstön tarkastamiseksi ja uuden henkilöstön valitsemiseksi avoimella ja meritokraattisella tavalla, sekä saattaa rahanpesun torjuntaa koskeva Ukrainan oikeudellinen kehys vastaamaan unionin säännöstöä ja muita kansainvälisiä normeja.
- (14) Ukraina-suunnitelmassa tunnustetaan tarve perustaa koordinoitijärjestelmä, jolla varmistetaan tehokkaat jälleenrakennus- ja nykyaikaistamisprosessit kaikilla hallinnon tasoilla, ja tunnistaa valtiotasoa alemman tason viranomaisten, erityisesti paikallisen itsehallinnon, tärkeä rooli kyseisissä prosesseissa. Tältä osin Ukraina-suunnitelmaan sisältyvät toimenpiteet heijastavat kohtuullisen hyvin Ukrainan alueiden ja kuntien elpymis-, jälleenrakennus- ja nykyaikaistamistarpeita. Yhdessä Ukraina-suunnitelman horisontaalisista luvuista esitetään valtion laitosten ja virastojen roolit ja vastuut, tärkeimmät strategiset suunnitteluasiakirjat sekä Ukrainan jälleenrakennus- ja nykyaikaistamisprosessien peruseriaatteen kansallisella ja sitä alemmalla tasolla. Ukraina-suunnitelmassa ehdotetaan toimia hallinnon hajauttamiseksi Ukrainassa ja aluepolitiikan kehittämisen vahvistamiseksi eri hallintotasojen valtuudet, tehtävät ja vastuut huomioon ottaen. On otettava käyttöön mekanismi, jolla valtiotasoa alemman tason viranomaiset otetaan mukaan päätösten tekemiseen siitä, miten tukea käytetään jälleenrakennusprosessissa paikallistasolla, sekä menetelmä tähän liittyvien menojen seuraamiseksi. Ukrainan valtiotasoa alemman tason viranomaisten, erityisesti paikallisen itsehallinnon, elpymis-, jälleenrakennus- ja nykyaikaistamistarpeisiin olisi vuoden 2027 loppuun mennessä osoitettava määrä, joka vastaa vähintään 20:tä prosenttia tukivälineen I pilarin mukaisesta ei-takaisinmaksettavasta rahoitustuesta.
- (15) Ukraina-suunnitelma on erottamaton osa Ukrainan pyrkimyksiä ylläpitää rahoitusvakautta ja varmistaa Ukrainan valtion perustoiminnot, mukaan lukien tärkeimpien julkisten palvelujen jatkuva saatavuus. Se on myös yksi tärkeimmistä välineistä Ukrainan hallituksen Ukraina-suunnitelman nelivuotisen uudistus-, jälleenrakennus- ja investointiohjelman laatimiseen sekä tärkein väline vakaan ja ennakoitavissa olevan rahoituksen saamiseen unionilta. Ukraina-suunnitelmassa yksilöidyt tavoitteet ovat tasapainoinen ja hyvin kohdennettu vastaus Ukrainan tarpeisiin; ne vahvistavat maan kasvupotentiaalia keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä ja tukevat lähentymistä unionin taloudellisiin, sosiaalisiin ja ympäristönormeihin, rajoittamatta Ukrainalla kansainvälisen oikeuden mukaisesti olevia velvoitteita suhteessa kaikkiin jäsenvaltioihin. Jos kaikki ehdotetut uudistukset ja investoinnit toteutetaan kokonaisuudessaan, komission sisäisten simulaatioiden mukaan Ukraina-suunnitelmalla voidaan kasvattaa Ukrainan BKT:tä noin 6,2 prosenttia vuoden 2027 loppuun mennessä ja noin 14,2 prosenttia vuoteen 2040 mennessä verrattuna tilanteeseen, jossa Ukraina-suunnitelmaa ei toteutettaisi, ja pois lukien toisen kierroksen vaikutukset, joiden odotetaan myös olevan huomattavat.

- (16) Tukivälineen odotetaan edistävän Ukrainan julkisen talouden kestävyysvarmistamista. Komission sisäisten simulaatioiden mukaan tukivälineen täytäntöönpanon jälkeen velka olisi noin 10 prosenttiyksikköä pienempi suhteessa BKT:hen kuin vaihtoehtoisessa skenaariossa, jossa tukivälinettä ei olisi toteutettu. Ukraina-suunnitelmassa esitetyillä uudistuksilla pyritään lisäämään investointeja, parantamaan kokonaistuottavuutta ja talouden häiriönsietokykyä ja viime kädessä vauhdittamaan kasvua, mikä vahvistaa Ukrainan talouden toimintaedellytyksiä. Yhdessä erittäin edullisten rahoitusehtojen kanssa, jotka alentavat korko- ja velanhoitomaksuja, tukivälineen ja Ukraina-suunnitelman täytäntöönpano tukee näin ollen julkisen talouden ja julkisen velan kestävyyttä.
- (17) Ukraina-suunnitelmalla pyritään vahvistamaan Ukrainan liittymisvalmisteluja unioniin. Ukraina-suunnitelmassa ehdotetuilla uudistuksilla ja investoinneilla tuetaan ja täydennetään suosituksia, jotka on esitetty komission lausunnossa ja sen analyttisessä kertomuksessa sekä EU:n laajentumista koskevassa vuoden 2023 kertomuksessa⁽²⁾; joillakin aloilla ne ovat suositusten kanssa päällekkäisiä. Useimmat Ukraina-suunnitelman laadulliset ja määrälliset tavoitteet täydentävät laajalti tai osittain EU:n laajentumiskertomuksessa esitettyjä suosituksia. Monilla Ukraina-suunnitelmaan sisältyvillä toimenpiteillä pyritään lähentämään Ukrainaa unionin normeihin ja parhaisiin käytäntöihin vauhdittamalla unionin säännöstöön mukautumista Ukraina-suunnitelmassa yksilöidyillä keskeisillä aloilla. Komission olisi myös varmistettava, että tukivälineestä rahoitettavat uudistukset ja investoinnit ovat unionin normien ja vaatimusten mukaisia, myös maatalousalalla ja muilla asiaankuuluvilla aloilla. Tällainen mukautuminen tukisi myös tarvittavien edellytysten asettamista Ukrainan yhdentymiselle sisämarkkinoihin. Ukraina-suunnitelma on näin ollen yhdenmukainen EU:n ja Ukrainan assosiaatiosopimuksen kanssa, mukaan lukien pitkälle menevä ja laaja-alainen vapaakauppa-alue, ja vahvistaa niiden tavoitteita. Lisäksi Ukraina-suunnitelmassa painotetaan talouskasvua keinona vauhdittaa taloudellista lähentymistä unioniin, mikä tukee maan liittymisprosessia. Ukraina-suunnitelman laadullisten ja määrällisten tavoitteiden saavuttamisen jälkeen on toteutettava konkreettisia täytäntöönpanotoimia, jotka huomioidaan asianmukaisesti liittymisprosessissa.
- (18) Ukraina-suunnitelmaa laadittaessa Ukrainan hallitus järjesti kuulemisprosessin asetuksessa (EU) 2024/792 vahvistetun kansallisen oikeudellisen kehyksen mukaisesti. Kyseisessä prosessissa kuultiin sekä Ukrainassa olevia tahoja että kansainvälistä yhteisöä Ukrainan tuen lahjoittajien koordinoitifoorumien välityksellä. Ukrainassa hallitus kuuli keskushallinnon täytäntöönpanoelimiä, asiaankuuluvia sidosryhmiä, valtiotasoa alempia viranomaisia, kansalaisyhteiskuntaa sekä Ukrainan parlamenttia (Verhovna Rada) ja sen valiokuntia. Prosessi toteutettiin säännöllisinä kuulemisina eri muodoissa, muun muassa esityksinä, työpajoina, kirjallisina kyselyinä ja temaattisina keskusteluina. Ukrainan hallitus kuulee Ukrainan parlamenttia (Verhovna Rada) vuosittain Ukraina-suunnitelman täytäntöönpanon edistymisestä ja siihen liittyvistä laadullisista ja määrällisistä tavoitteista ja tarvittaessa myös muita asiaankuuluvia sidosryhmiä.
- (19) Ukraina-suunnitelma sisältää asianmukaiset järjestelyt sen täytäntöönpanoa, seuranta ja siitä raportointia varten, jotta voidaan varmistaa unionin taloudellisten etujen riittävä suoja. Ukraina on nimittänyt talousministeriön alaisuuteen kansallisen koordinaattorin, jonka tehtävänä on varmistaa Ukraina-suunnitelman yleinen koordinointi, täytäntöönpano ja seuranta. Valtiovarainministeriö vastaa Ukraina-suunnitelman tarkastamisesta ja täytäntöönpanosta sekä tavoitteiden laadullisten ja määrällisten tavoitteiden saavuttamisesta. Laadullisten ja määrällisten tavoitteiden saavuttamisesta vastaavat viranomaiset tekevät kansallisen koordinaattorin kanssa yhteistyötä sen varmistamiseksi, että tavoitteet saavutetaan sovitussa aikataulussa. Ukraina-suunnitelman hallinnointiin osallistuvien instituutioiden ja Ukrainan tilintarkastuskamarin välinen säännöllinen vuoropuhelu ja yhteistyö hyödyttäisi unionin Ukrainalle myöntämän rahoitustuen kokonaismäärän tehokasta koordinoitua ja seurantaa. Ukraina-suunnitelmassa esitetään toimenpiteet, joilla ehkäistään sääntöjenvastaisuuksia, petoksia, kaikenlaista korruptiota, myös korkean tason korruptiota, ja muuta unionin taloudellisia etuja vahingoittavaa laitonta toimintaa sekä eturistiriitoja, ja havaitaan ja korjataan ne. Siinä esitetään myös toimenpiteitä tukivälineestä myönnettyihin varoihin vaikuttavien rikosten tutkimista ja niihin liittyviä syytetoimia varten; lisäksi siinä ehdotetaan mekanismeja, joka mahdollistaa oikeudellisen yhteistyön unionin ja sen jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten kanssa. Ukraina-suunnitelmassa esitetään järjestelyt, joilla pyritään välttämään päällekkäinen rahoitus tukivälineestä ja muista unionin ohjelmista tai muilta avunantajilta. Ukrainan olisi myös varmistettava riittävä tiedotus ja näkyvyys Ukraina-suunnitelman täytäntöönpanossa. Erityisesti tukivälineen I pilarin nojalla rahoitettavien hankintojen olisi perustuttava asetuksen (EU) 2024/792 8 ja 11 artiklassa vahvistettuihin unionin normeihin.

⁽²⁾ Euroopan komissio, naapuruuspolitiikan ja laajentumisneuvottelujen pääosasto, EU:n laajentumispaketti – Ukraina, 2023, COM (2022) 407 final ja SWD(2023) 30 final.

- (20) Ukrainan olisi varmistettava, että komissio, OLAF, Euroopan tilintarkastustuomioistuin ja tapauksen mukaan Euroopan syyttäjänvirasto saavat pyynnöstä rajoittamattomasti käyttöönsä maksupyyntöjen päteviä perusteluja tukevat asiaankuuluvat taustatiedot niin kyseisten pyyntöjen arviointia varten kuin tarkastus- ja valvontatarkoituksiin. Ukrainan olisi myös ilmoitettava komissiolle varojen käyttöön liittyvistä sääntöjenvastaisuuksista heti, kun niitä havaitaan.
- (21) Ukrainan on Ukraina-suunnitelman täytäntöönpanon kaikissa vaiheissa varmistettava komission kanssa tehdyn puitesopimuksen määräysten täydellinen noudattaminen asetuksen (EU) 2024/792 9 artiklan mukaisesti.
- (22) Asetuksen (EU) 2024/792 7 artiklan mukaisesti tukivälineelle, myös Ukraina-suunnitelmalle, on mahdollista saada lisärahoitusosuuksia jäsenvaltioilta, kolmansilta mailta, kansainvälisiltä järjestöiltä, kansainvälisiltä rahoituslaitoksilta ja muista lähteistä. Ukraina-suunnitelmassa ei täsmennetä muiden avunantajien rahoitusosuuksia sen täytäntöönpanoa varten, siinä kuvataan, miten koordinointi ja yhteensovittaminen kansainvälisen yhteisön kanssa varmistetaan, myös Ukrainan uudistusohjelman ja Ukrainan investointitarpeiden osalta jälleenrakentamisen, elpymisen ja nykyaikaistamisen takaamiseksi. Tätä varten Ukraina-suunnitelmaa laadittaessa järjestettiin kuulemisia G7-maiden ja kansainvälisiä rahoituslaitoksia edustavien kumppaneiden kanssa Ukrainan tuen lahjoittajien koordinoitifoorumin ja siihen liittyvien asiantuntijaryhmien välityksellä sekä jäsenvaltioiden kanssa. Ukrainan hallitus jatkaa kuulemisia ja varmistaa asianmukaisen koordinoinnin kansainvälisten kumppaneiden kanssa Ukraina-suunnitelman täytäntöönpanon kaikissa vaiheissa varmistaakseen, että kumppanit pystyvät tukemaan Ukraina-suunnitelman tavoitteita.
- (23) Asetuksen (EU) 2024/792 5 artiklan mukaisesti Ukraina-suunnitelman mukaisen rahoitustuen ennakkoehdtona on, että Ukraina pitää yllä ja kunnioittaa toimivia demokratian mekanismeja, mukaan lukien parlamentaarinen monipuoluejärjestelmä ja oikeusvaltioperiaate, ja takaa ihmisoikeuksien, myös vähemmistöihin kuuluvien henkilöiden oikeuksien, kunnioittamisen. Taloudellinen tuki riippuu myös Ukraina-suunnitelmassa vahvistettujen edellytysten tyydyttävästä täyttämisestä. Tältä osin Ukraina-suunnitelman tärkeimpiä osia ovat oikeusvaltioperiaatteen vahvistaminen, mukaan lukien oikeuslaitoksen riippumattomuus, korruption, varsinkin korkean tason korruption, ja rahanpesun torjunta sekä julkishallinnon uudistuksen tehostaminen. Komission Ukraina-suunnitelmaa koskevan arvioinnin perusteella Ukraina täyttää tukivälineestä myönnettävän tuen ennakkoehdon. Komissio jatkaa ennakkoehdon täyttymisen seurantaan tukivälineestä myönnetyn tuen koko keston ajan.
- (24) Tukivälineeseen kuuluvalla Ukraina-suunnitelmalle myönnettävällä tuella olisi varmistettava Ukrainan lähentyminen unioniin siten, että se alkaa asteittain noudattaa unionin perusarvoja ja -normeja, vahvistaa julkisia instituutioita ja hyväksyy unionin säännösten. Tätä varten komission olisi, arvioidessaan määrällisiä ja laadullisia tavoitteita ennen jokaista tukivälineestä suoritettavaa maksua, kiinnitettävä unionin taloudellisten etujen suojaamisen varmistamiseksi erityistä huomiota oikeusvaltioperiaatteen, hallinnon ja julkishallinnon tehokkaaseen vakauttamiseen Ukrainassa sekä lainsäädännön asteittaiseen mukauttamiseen unionin säännöstöön asiaankuuluvilla aloilla. Tämä otetaan huomioon komission arvioinnissa siitä, täyttääkö Ukraina asetuksen (EU) 2024/792 5 artiklassa säädetyn unionin tuen ennakkoedellytyksen.
- (25) Ukraina-suunnitelman toteutukseen asetettavat varat myönnetään ennakkomaksuina ja 15 neljännesvuosittaisena eränä vuosina 2024–2027 sen jälkeen, kun Ukraina on tyydyttävällä tavalla saavuttanut asiaankuuluvat Ukraina-suunnitelman täytäntöönpanon osalta määritellyt laadulliset ja määrälliset tavoitteet. Kunkin erän määrä vastaa pääpiirteissään siihen liittyvien laadullisten ja määrällisten tavoitteiden määrää, ottaen huomioon Ukrainan makrotaloudellisen tilanteen ja velkakestävyys lyhyellä aikavälillä.
- (26) Kaikki laadulliset ja määrälliset tavoitteet olisi saavutettava 31 päivään joulukuuta 2027 mennessä. Viimeinen erä voidaan maksaa vuoden 2028 ensimmäisen neljänneksen aikana olettaen, että laadulliset ja määrälliset tavoitteet on saavutettu vuoden 2027 viimeisellä neljänneksellä.
- (27) Lainojen muodossa myönnettävä tuki rahoitetaan asetuksen (EU) 2024/792 22 artiklan 1 kohdan nojalla komission unionin puolesta toteuttamalla lainanotolla.
- (28) Ukraina on pyytänyt Ukraina-suunnitelmassa ennakkomaksuna 7 prosenttia lainatuesta eli 1 890 000 000 euroa. Kyseinen määrä olisi asetettava saataville unionin ja Ukrainan välillä asetuksen (EU) 2024/792 9 artiklan nojalla tehtävän puitesopimuksen ja unionin ja Ukrainan välillä asetuksen (EU) 2024/792 22 artiklan nojalla tehtävän lainasopimuksen tultua voimaan ja niiden mukaisesti. Ennakkorahoitus olisi kuitattava vähentämällä se maksueristä suhteellisesti.

- (29) Jotta Ukraina-suunnitelman mukaisesti myönnettävän tuen vipuvaikutus voidaan maksimoida, määrälliset ja laadulliset tavoitteet olisi pantava täytäntöön yhdessä IMF:n Ukrainaa koskevassa laajennetussa rahoitusjärjestelyssä vahvistettujen rakenteellisten vertailuarvojen ja mahdollisuuksien mukaan muiden avunantajien Ukrainalle myöntämiin rahoitustukiohjelmiin liittyvien ehtojen kanssa, sanotun kuitenkin rajoittamatta Ukrainan tukivälineiden määräysten soveltamista siltä osin kuin kyse on rahoituksen myöntämistä koskevista yksityiskohtaisista säännöistä.
- (30) Komission Ukraina-suunnitelmasta antaman myönteisen arvion perusteella kyseinen arvio olisi hyväksyttävä ja Ukraina-suunnitelman täytäntöönpanon edellyttämät laadulliset ja määrälliset tavoitteet sekä määrä, jonka unioni asettaa saataville ei-takaisinmaksettavana rahoitustukena ja lainatukena Ukrainalle, olisi vahvistettava tässä päätöksessä asetuksen 2024/792 19 artiklan mukaisesti,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Ukraina-suunnitelman arvioinnin hyväksyminen

Hyväksytään komission arvio Ukraina-suunnitelmasta asetuksen (EU) 2024/792 18 artiklassa säädettyjen kriteerien perusteella. Tämän päätöksen liitteessä esitetään Ukraina-suunnitelmassa kuvatut uudistukset ja investointihankkeet, Ukraina-suunnitelman seuranta ja täytäntöönpanoa koskevat järjestelyt ja aikataulu, mukaan lukien laadulliset ja määrälliset tavoitteet, sekä järjestelyt, joiden mukaisesti komissio, OLAF, Euroopan tilintarkastustuomioistuin ja tapauksen mukaan Euroopan syyttäjänvirasto saavat rajoittamattoman pääsyn tausta-asiakirjoihin ja -tietoihin.

2 artikla

Rahoitusosuus

1. Unioni asettaa Ukrainan saataville 5 270 000 000 euron suuruisen rahoitusosuuden tukena, jota ei makseta takaisin.
2. Komissio asettaa unionin rahoitusosuuden Ukrainan saataville erissä tämän päätöksen liitteen mukaisesti.
3. Maksuerät vapautetaan asetuksen (EU) 2024/792 9 artiklan nojalla tehtävän puitesopimuksen ja 10 artiklan nojalla tehtävän rahoitusopimuksen mukaisesti, ja se edellyttää käytettävissä olevia talousarviomäärärahoja ja kyseisen asetuksen 26 artiklan mukaisesti tehtyä neuvoston päätöstä siitä, että Ukraina on tyydyttävällä tavalla saavuttanut Ukraina-suunnitelman täytäntöönpanon osalta määritellyt asiaankuuluvat laadulliset ja määrälliset tavoitteet, mistä komissio on tehnyt myönteisen arvioinnin. Ukrainalle suoritettavien maksujen ehtona on tämän päätöksen liitteessä esitettyjen laadullisten ja määrällisten tavoitteiden saavuttaminen. Lopulliset laadulliset ja määrälliset tavoitteet on saavutettava 31 päivänä joulukuuta 2027 mennessä.

3 artikla

Lainatuki

1. Unioni asettaa Ukrainan saataville enintään 27 000 000 000 euron suuruisen lainan.
2. Komissio asettaa 1 kohdassa tarkoitetun lainatuen Ukrainan saataville erissä tämän päätöksen liitteen mukaisesti. Asetuksen (EU) 2024/792 24 artiklan mukaisesti ennakkomaksuna asetetaan saataville 1 890 000 000 euroa, joka on 7 prosenttia lainatuesta. Komissio voi maksaa ennakkomaksun ja muut maksuerät yhdessä tai useammassa erässä. Kyseisten maksuerien suuruus riippuu rahoituksen saatavuudesta.
3. Edellä 2 kohdassa tarkoitettu ennakkomaksu vapautetaan asetuksen (EU) 2024/792 9 artiklan nojalla tehtävän puitesopimuksen ja kyseisen asetuksen 22 artiklan nojalla tehtävän lainasopimuksen tultua voimaan ja niiden mukaisesti. Ennakkorahoitus on kuitattava vähentämällä se maksueristä suhteellisesti.

4. Maksuerät vapautetaan tämän artiklan 3 kohdassa tarkoitettujen puitesopimuksen ja lainasopimuksen mukaisesti, ja se edellyttää saatavilla olevaa rahoitusta ja asetuksen (EU) 2024/792 26 artiklan mukaisesti tehtyä neuvoston päätöstä siitä, että Ukraina on tyydyttävällä tavalla saavuttanut Ukraina-suunnitelman täytäntöönpanon osalta määritellyt laadulliset ja määrälliset tavoitteet, mistä komissio on tehnyt myönteisen arvioinnin. Ukrainalle suoritettavien maksujen ehtona on tämän päätöksen liitteessä esitettyjen laadullisten ja määrällisten tavoitteiden saavuttaminen. Lopulliset laadulliset ja määrälliset tavoitteet on saavutettava 31 päivänä joulukuuta 2027 mennessä.

4 artikla

Voimaantulo

Tämä päätös tulee voimaan päivänä, jona se hyväksytään.

Tehty Brysselissä 14 päivänä toukokuuta 2024.

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

V. VAN PETEGHEM